

A KŐSZEGI „SZŐLŐ JÖVÉSNEK KÖNYVE” HAGYOMÁNYA

Jelölés

a Szellemi Kulturális Örökség Nemzeti Jegyzékére

A

Az örökség elem neve: A kőszegi „Szőlő Jövésnek Könyve” hagyománya

Alcíme: A Szent György-napi szőlőhajtások ünnepélyes bemutatása és berajzolása az 1740 óta vezetett „Szőlő Jövésnek Könyvébe”

B

Az érintett közösségek, csoportok vagy egyének megnevezése

A Könyv köré épülve és a feléledő szőlő-kultúrát egyre inkább támogatva, felkarolva vagy abban termelői szinten is részt vállalva egyre többen vesznek részt e világszerte is páratlan hagyomány éltetésében és továbbvitelében. A teljesség igénye nélkül, a város polgárságának egészén túl:

- Kőszeg Város Önkormányzata és annak Képviselő-testülete,
- Jurisics-vár Művelődési Központ és Várszínház.
- Kőszeg és Környéke - Vaskeresztes és Környéke Hegyközség,
- Szőlőtermelők és Borértékesítők Szövetkezete,
- Kőszegi Borbarát Hölgyek Egyesülete
- Kőszegi Borbarátok Egyesülete,
- Európai Borlovagrend Kőszegi Legátusa,

A rendkívül színes résztvevői és támogatói kör jelzi azt is, hogy e hagyománynak milyen nagy tisztelete él a városunk lakóinak szélesebb körében.

C

A jelölt örökség-elem rövid szöveges leírása

A kőszegi „szőlőjövés”, a szőlő hajtások megörökítésének rítusa vélhetően középkori jogszokásból alakult ki, amely ma is élő hagyomány a nyugati határmenti kisvárosban. Írásos dokumentumok alapján állíthatjuk, hogy Kőszegen a városi előljárók és a hegymesterek tiszttújításakor a szőlőhajtások bemutatását legalább már a 16. században gyakorolták. Az 1740 óta vezetett kőszegi „Szőlő Jövésnek Könyve” tanúsága szerint a hivatalosságok megválasztásával egyidejűleg a hajtásokat díszes és látványos rajzokkal is bejegyezték, aminek kezdetben jósló-időjárás előrejelző jelentőséget tulajdonítottak. Napjainkban a Szent György-napi „szőlőjövések” megjelölését, azoknak a Városháza előtt a mindenkori polgármesternek való átnyújtását, valamint a könyvbe történő nyilvános bejegyzés tradícióját nem csak a helyi bortermelők, de az egész város magáénak érzi. A sok évszázados hagyomány közösségi kapcsolatokat teremtő hatása a város térségére is jelentős hatással van.

D

A jelölést beküldő neve

Kőszeg Város Önkormányzata

E

A jelölés dátuma: 2013

J e l ö l é s

1. Az örökség-elem azonosítása

1. a) Az örökség-elem neve

A kőszegi „Szőlő Jövésnek Könyve” hagyománya

1. b) Más nyelvű, vagy írásmóddal készült változata nem ismert.

1. c) *Az érintett közösségek, csoportok, vagy egyének azonosítása*

Az örökség fenntartásának elsődleges érdeme Kőszeg városát illeti, mivel megtartotta a nagyon régi, hagyomány szerinti tisztújítási rituálét még az 1568. évi „közigazgatási reformja” után is, amikor két kamarássá lett Sopronnal, Pozsonnyal együtt, alsó-ausztriai példákat követve. Létrejött a belső és a külső tanács, de az alsóbb tisztségek is, így például a hegymesteri, szőlőpásztori posztok. Az ő utódaik ma is a mindenkor polgármesterek, a Hegyközség, a Szőlőtermelők és Borértékesítők Szövetkezete vezetői és dolgozói, természetesen a kisebb-nagyobb szőlős gazdák és a borszeretők más képviselői mellett, akik képviselik és magukénak vallják a berajzolással kapcsolatos ünnepi ceremóniát és töretlen hagyományt. Nem lehet kihagyni a hagyományörzők felsorolásából a Kőszegi Borbarátok Egyesületét és a Kőszegi Borbarát Hölgyek Egyesületét sem, vagy a kellő hangulatot elősegítő Hajnalcsillag Néptáncgyűttest sem. Az esemény szervezéséből oroszánrészt vállal a Jurisics-vár Művelődési Központ és Várszínház lelkes és hozzáértő (rendezvényszervező) kollektívája. A város önkormányzata a rendszerváltoztatás kezdetén ragaszkodott az addigra állami tulajdonba került Könyv visszaszármaztatásához – amely erőfeszítése sikerrel is járt!

1. d) Az örökség-elem földrajzi elhelyezkedése és elterjedtsége

Emberléptékű város – mondják Kőszegről, ahol élni jó, megpihenni jó. Kőszeg és környéke Magyarország egyik legrégebbi szőlő és bortermelő vidéke. A nyugati határ mellett, az Alpok keleti nyúlványainál található 12 ezres helység kicsiny ugyan, de annál gazdagabb a történelme! Itt a szubalpin klíma jellemző, első sorban a tengerszint feletti magasság és a szomszédos hegységek jóvoltából. Évente 700-800 mm csapadék hullik, évi 1500 óranyi napsütéssel. A Kőszegi-hegység félkörívben öleli át a várost, amelynek talaja középkötött vagy kötött agyagos vályog. A 300-400 m tengerszint feletti magasságban fekvő szőlőhegyek

védettek az Alpok felől fújó szelektől, így általában késői, de megbízható a tavaszi rügyfakadás. A fagyoktól mentes tavasz általában nem túl meleg, a nyár esős, később tartós, napsugaras ős követi. Kőszeg történelmi bortermelő hely mivoltára utal a határában fellelt római kori Bacchus szobrocska, amely azt jelzi, hogy már az ókoriak sem hagyták kihasználatlanul e tájék olyan adottságait, amely a szőlőnek talajt, a bornak napfényt kínál.

A középkorból az első írásos emlékünkhöz a borról egy 1279-ből (tehát már nem sokkal a városalapítás utánról származó és valószínűleg folyamatosságra utaló) boradó feljegyzés. Az Anjou-királyok korában már közel 400 hektár szőlő virult e dombokon! Az akkori időben Nyugat-Magyarországon a távolsági borkereskedelemre csak három város kapott kiváltságot: Pozsony, Sopron és Kőszeg. Ebből kisebb gazdasági háború is kerekedett, mivel a három város egymás között felosztotta a belső piacot, de a kereskedelmet is ellenőrzésük alá akarták vonni. Károly Róbert 1341-ben Sopron és Pozsony árumegállító jogát a kőszegi borkereskedők esetében feloldotta, ezáltal szabadon juttathatták el a kőszegi bort az ausztriai és a sziléziai piacokra. Kőszeg ennek során 1348-ban kiharcolta, hogy ne csak saját termelésű, hanem rohonci és csepregi bort is szállíthasson a délnémet piacokra. Az Európa-szerte pusztító filoxéra vész a termőterület egy tizedére való letarolásával óriási gazdasági csapást jelentett a városnak a XX. század elejére!

Soproni és a Zalai borvidékek között, valamint a Balaton-felvidéki Borvidék között elterülő, a szomszédos Vas-heggyel, Rohonci-hegységgel azonos adottságú terület pedig igen jó termőhelynek számított, hiszen a XIX. század végi termőhelyi besorolásnál a lehetséges 400 pontból 370-et ért el. A filoxéra után Trianon, majd a „vasfüggöny” leereszkedése jelentett újabb tragédiát ott, ahol már 1894-ben megalakult a Kőszegi Bortermelők Szövetkezete: az országban az első ilyen típusú szövetkezetként! Ez alakult át 1913-ban hegyközséggé. A még mindig megmaradt gazdák 1955-ben létrehoztak egy szőlő-és gyümölcsstermelő társulást, a ma is működő, 1998-ban alakult Kőszeg és Környéke Hegyközség jogelődjeként. Céljuk a terület szőlőművelésének előmozdítása, a bortermelés színvonalának emelése, a piacképesség javítása, a minőség-és érdekvédelem. Így is méltóak akarnak maradni a nagy elődökhöz és egyúttal ragaszkodnak a „Szőlő Jövésének Könyvében” megtestesült hagyományokhoz. Tevékenységük nyomán az új telepítésekkel, Csepreg, Cák, Kőszegdoroszló, Lukácsháza, Felsőcsatár és Vaskeresztes csatlakozásával a szőlőterület mára elérte a 350 hektárt.

1. e) Az örökség-elem a szellemi-kulturális örökség mely területeit képviseli?

A „Szőlő Jövésnek Könyvébe” történő berajzolás, a hajtások ünnepélyes bemutatása a polgármesternek és a mindezt körülvevő, hagyományokat idéző ünnepség ősi rítusból származó, majd a szakralitásból társadalmi-politikai szokássá vált ünnepi esemény.

Egyúttal a természetre vonatkozó ismeretek gyarapítását is szolgálta és szolgálja. Hajdan a berajzolásból és az utólag hozzáfűzött kommentárokból, ezek összevetéséből kíséreltek meg következtetéseket levonni a termés és az időjárás összefüggéseire, ma pedig előtérbe került a globális felmelegedés kérdése, az éghajlat változása. Az Olasz Borakadémia professzorai vezetésével a 2007. április 24-én kötött megállapodás alapján a könyv segítségével klímakutatásokat végeztek. 2013-ban kerül sor az V. Szőlő és Klíma Konferencia megtartására.

Hogy a hajtások milyenségéből lehetett-e bármire is következtetni, arra jó példa az 1792-es bejegyzés: „Jövés csak csekély volt, de mégis jó és középszerű termés volt.” Ez a megjegyzés arra utal, hogy az elődök is tisztában voltak már azzal, hogy jósolni a Szent György-napi hajtásokból nem lehet. Jellemző erre a hajtások egyébként nagyon szép 1745-ös rajza. A kép nagyon szépen kifejlett hajtásokat ábrázol a következő megjegyzéssel: „Ezen esztendőben tűrhető bort adott az Isten, de in qualitate az 1744-es esztendőbeli terméshez hasonló nem volt.” Pedig maga a rajz szebb, mint az előző évi. Később írásos jegyzetekkel látták el a

rajzokat a szőlő további fejlődéséről: a szőlőtőke teleléséről, a napos idő és az esős napok számáról, a hőmérséklet változásairól, a vihar- és jégkárokról, de különösen a peronoszpóra okozta károkról. A meteorológusok persze visszamenőlegesen kitűnő anyagot találtak ezekben a feljegyzésekben az éghajlat-ingadozás történetére.

Az előzőek alapján kijelenthető, hogy az örökség elem alapvetően két kategóriát képvisel:

- a) társadalmi szokások, rítusok és ünnepi események,
- b) a természetre és a világegyetemre vonatkozó ismeretek és gyakorlatok.

A Szőlő Jövésnek Könyve

2. Az örökség-elem leírása

A kőszegi „szőlőjövés” több évszázados és a mai napig gyakorolt rítusa vélhetően középkori jogszokásból alakult ki. A Szent György-nap (április 24.) a feudalizmus korában országszerte a közigazgatási és a gazdálkodási év kezdetének számított, így a hegyközségek is ilyenkor törvénytartást tartottak. Kőszegen szintén ez alkalommal választották meg a hegybíró, a hegyestereket, illetve a városi tisztségviselőket. A tisztújítás kezdetén az addigi városbíró, a belső és külső tanács, illetve a hivatalnokokkal együtt a hegyesterek is lemondtak, kik utóbbiak a szőlőhegyről frissen levágott hajtásokkal tértek vissza. Írásos dokumentumok alapján állíthatjuk, hogy a szőlőhajtások bemutatását és a választást Kőszegen legalább már a 16. században gyakorolták. A szokásban tehát egybefonódik egy gazdasági fordulónap szokásvilága, illetve egy helyi-politikai esemény. Nem is volt véletlen, hogy mindegyike a város politikai központjában került sor: a Városházán, a városbíró színe előtt.

Érdekes, hogy 1930-at megelőzően nem volt szokásban a mintát adó dűlő nevének feltüntetése, ezt követően azonban igen. Volt ebben céltudatosság is, hisz a mély tagolású dűlők közt jelentős mikro-klimatikus különbségek is vannak, így a következetes mintavételnek fontos a szerepe azóta is. A bejegyzett szőlőfajták tekintetében a Könyv szintén kincsesár. Tudjuk például, hogy 1806-ban aszúbor is készült Kőszegen. 1885-ben jegyezték be a később jellemző fajtává lett burgundit. A fehér borok között nagy közkedveltségnek örvendett az olaszrizling, a furmint, a saszla, a muskotály, a kövidinka, a vörösek közül a már említett burgundi, nagyburgundi, és a kékfrankos.

Ma is a legkitűnőbb helyi bortermelők metszik le a hajtásokat a tőkéről Szent György napjának hajnalán. Nevezetesen általában az alábbi termelők, a következő dűlőkből és fajtákról:

Alasz László	Borsmonostori dűlő	Blauburger, Kékfrankos
Albert László	Csömötei-hegy	Rizlingszilváni
Cserkúti István	Alsó-figyelő dűlő	Kékfrankos, Zweigelt
Jagodics Tamás	Borsmonostori dűlő	Cabernet-sauvignon, Chardonnay
Láng József	Guba-hegy	Blauburger
Petrovics István	Pogány-hegy	Olaszrizling
Szőlőtermelő Szövetkezet	Napostető	Kékfrankos, Zweigelt
Tóth Sándor	Kövi-szőlők	Kékfrankos, Zweigelt

A gazdák a levágott „jövéseket” származási helyükkel, a szőlő fajtájával gondosan megjelölik, aztán a mindenkori hegybíró (jelenleg a Kőszeg és Környéke – Vaskeresztes és Környéke Hegyközség elnöke) vezetésével a szőlősgazdák társasága a borhoz és a történelmi hagyományokhoz kapcsolódó öntevékeny csoportok, táncosok, a Könyvet üvegbúra alatt hordozó legények, a puskával felfegyverzett darabontok kíséretében a Városháza elé viszik.

Itt történik meg a hajtások bemutatása a polgármesternek. A hegybíró egyúttal beszámol az elmúlt borászati év eredményeiről, a szőlők jelenlegi állapotáról. Mindeközben egyre nő az érdeklődő polgárok száma is a befogadó téren. A polgármester – a gazdák deputációjának tiszteletteljes fogadása és a hajtások átvétele után – fogadalmat tesz, hogy ő maga is jó gazdája kíván lenni a városnak és tradícióinak.

Ezt követően elrendeli az új hajtások bejegyzését, amelyre régebben a Városházán, vagy a Múzeumban, néhány évtizede azonban – a nagy érdeklődésre tekintettel – a Jurisics-vár lovagtermében kerül sor. Mivel az eredeti Könyv 1990-ben betelt, újat kellett nyitni, ezért a régi kódex itt már csak bemutatásra, kultúrtörténeti ismertetésre kerül – ennek ellenére a legnagyobb tetszést aratva – a berajzolás már az újban történik.

A berajzolást vázlatok készítésével avatott képzőművész végzi, aki a tökéletes mérethűségre törekszik, majd nyugodt körülmények között akvarell technikával fejezi be az ugyancsak színhű festést. Természetesen az egész ünnepséget látványos elemek, zenei, táncos és szakmai előadások, programok kísérik.

Az eredeti kötet rajzolóit-festőit 1835-ig nem is ismerjük. Ezt követően azonban már megtaláljuk az olykor igen látványos lapokon a mester kézjegyét. Jelenleg már hosszú évek óta Németh János művész-tanár látja el ezt a nemes feladatot, olyan elődökkel a háta mögött mint Bechtold István ornitológus-polihisztor, vagy a még élő, legidősebb „bejegyző” Horváth János nyugalmazott főiskolai rajztanár.

A „Szőlő Jövésnek Könyve” olyan egyedülálló történeti forrás, amely megalkotásának eredeti céljával összhangban egyúttal a természetre vonatkozó ismereteink gyarapítását is szolgálta és szolgálja. Hajdan a berajzolásból és az utólag hozzáfűzött kommentárokból, ezek összevetéséből kíséreltek meg következtetéseket levonni a termés és az időjárás összefüggéseire, ma pedig előtérbe került a globális felmelegedés kérdése, az éghajlat változása. Az Olasz Borakadémia vezetésével egy 2007. április 24-én megkötött együttműködési megállapodás alapján neves külföldi és hazai tudósok végeztek a könyv segítségével klímakutatásokat, melyre 2013-ban konferencia keretében V. alkalommal kerül sor. Meg kell említeni köztük Prof. Dr. Antonio Calo olasz borakadémiai elnök, Dr. Diego Tomasi egyetemi tanár, Dr. Bariska István történész, Szövényi Ernő borászati szakértő, Kiss Zoltán meteorológiai kutató és Németh János, a bejegyzést végző művész-tanár nevét. A kutatók visszamenőlegesen kitűnő meteorológiai anyagot találtak a feljegyzésekben az éghajlat-ingadozás történetére.

A jövések berajzolásával a kivételes esemény még nem ér véget, de nem is ezzel kezdődik!

Hiszen ilyenkor egész program-sorozatot rendezünk a városi intézmények, a bortermelők, a civil szervezetek részvételével, amely magában foglalja a kőszegi, a megyei és kétévente a nemzetközi borversenyt, a Szőlő és Klíma Konferenciát, a Szent György-napi Énekkari Találkozót, a Bechtold István Természetvédelmi Vetélkedőt és a helyi fűvósok hangversenyét is.

3. Érvelés a nemzeti jegyzékre való felvétel mellett

A szőlőhajtások Szent György-napi bemutatásának legalább négyszáz, a hajtásoknak a Szőlő Jövésnek Könyvébe történő bejegyzésének közel háromszáz éves szokása olyan, a világon egyedülálló tradíció és érték, amely méltán gazdagítja nemzetünk szellemi-kulturális

örökségét. Mindennapi hitünk kéteheti azt, hogy a múltunk kincseit, eleink bölcsességét és hagyománytisztelét érdemes megőrizni. Így nem vesznek el értékeink, azokat csak gyarapítani tudjuk. Mindez példaként, összetartó erőként szolgálhat más közösségek számára is! Tudunk arról, hogy más településeken is átvették ezt a szokást. Például a Galamboki Hagyományörző Alapítvány, vagy a Balaton-felvidéki Rezi hegyközsége (ahol az első években a kőszegi Németh János művész-tanár rajzolt és ismertette az ünnepség lényegét). Hasonlóképpen a szlovéniai Lendva-vidéken a csentei magyar szőlőtermelők kőszegi mintára 1994 óta rajzolnak be „szőlőjövéseket”. Kőszeg németországi, Stuttgart melletti testvérvárosa Vaihingen an der Enz 1991-ben csatlakozott e szokáshoz. Ez utóbbiakkal a nemzetközi kapcsolatok is erősíthetőek.

4. A megőrzéssel kapcsolatos intézkedések

4. a) Jelenlegi és korábbi erőfeszítések az örökség-elem megőrzésére

Az örökség-elem fenntarthatóságának legfontosabb biztosítéka jelenleg és a múltban is az volt, hogy Kőszeg város mindenkor vezető testülete – legyen az magisztrátus, tanács, végrehajtó bizottság vagy képviselő-testület – mindenkor fenntartotta a hagyományt. Előfordult, hogy szerényebb külsőségek között ugyan, de mindig is élt. A tárgyi részének, azaz magának a Szőlő Jövésnek Könyve évszázadokon át való fennmaradása, megóvása pedig önmagáért beszél. Őrzése a 2013. január 1. óta városi fenntartásban lévő múzeumban, klimatizált és riasztóval ellátott üveg szekrényben történik. Esetleges használata csak kivételesen (tudományos kutatás, jelentős borászati esemény, hiteles másolat készítése) lehetséges a polgármester, a jegyző és a múzeum igazgatójának együttes engedélyével. Mindezt 2012-ben szabályzatba és letéti megállapodásba foglalta a képviselő-testület.

Legalább ilyen fontos az, hogy az örökség megőrzésében egyre szélesebb körben vesznek részt a helyi gazdálkodó-és társadalmi szervezetek. A rendszerváltoztatás óta eljutottunk oda, hogy a kicsiny szőlő-és gyümölcsstermelő szakcsoport után a Szőlőtermelők és Borértékesítők Szövetkezete, a Hegyközség és több civil szervezet is szerepet vállal, magáénak tekinti ezt a becses hagyományt, sőt köréje szervezve események halmazát rendezik. Mindezt a Szőlő Jövésnek Könyve inspirálja, ezért is érzi mindenki kötelességének a Könyv és a hozzá kötődő berajzolásai hagyomány védelmét, ápolását.

4. b) A megőrzés tervezett lépései

Az előző részben tulajdonképpen már megfogalmazódtak azok a feltételek, amelyek biztosítják az örökség megőrzését. Ezeket önkormányzatunk és szervezeteink nagyrészt már megtették. A jövőt illetően elsősorban arra lesz szükség, hogy a Könyv nyilvánosság előtti „szereplésekor” annak fizikai védelméről fokozottabban gondoskodjunk, másodsorban pedig arra, hogy az 1991-ben megnyitott új könyv év közbeni őrzése megoldódjon (pl. a berajzoló művész számára páncélszekrény vásárlásával, biztos és városi tulajdonú helyen történő tárolásával).

4. c) A megőrzést veszélyeztető, akadályozó tényezők, a közösségi védőintézkedések korlátai

A fentebbi két fejezetben leírtak alapján egyelőre nem látszanak más veszélyeztető tényezők, mint az ott megjelöltek. Ezek elhárítása esetén az örökség tárgyi és a hozzá kötődő szellemi részei csak elemi csapás (pl. tűzvész, a szőlőkultúra betegség általi kipusztulása, stb.) kerülnének veszélybe. Ezekkel szemben azonban a közösség tehetetlen.

4. d) A jelölő fél, esetenként az érintett önkormányzatok, valamint a közösségek, csoportok és egyének elkötelezettségének mértéke és megnyilvánulási formái

Nem kell bizonyítani, hogy valamennyi érintett elszánt és elkötelezett örökségünk megőrzésében, a köréje fonódott hagyományok fenntartásában, sőt továbbfejlesztésében. Ebben különösen az alábbiak jeleskednek:

- Kőszeg Város Önkormányzata az esemény kiemelt jelentőségének biztosításával, a Szőlő Jövésnek Könyve védelmét szolgáló szabályzat megalkotásával és mindenekelőtt a berajzolás anyagi háttérének biztosításával.
- A Kőszeg és Környéke-Vaskeresztes és Környéke Hegyközség elnöke általi hajtásbemutatással a polgármester előtt, az elmúlt gazdasági évről szóló beszámolóval, a hajtások állapotának szakszerű elemzésével.
- A Szőlőtermesztők és Borértékesítők Szövetkezete tagjai részéről az új hajtások begyűjtésével, pincemesterüknek az ünnepi felvonuláskori „hajtáshordozó” szerepével, a kistermelői „ponzichter” hagyományok életben tartásával.
- A Kőszegi Borbarát Hölgyek Egyesülete kosztemős felvonulásával, a borhölgy avatás polgármester előtti megrendezésével, borkorcsolya verseny tartásával, a megyei és a nemzetközi borversenyen való lebonyolítói közreműködésével, a borkirálynő választás és a Borbál megszervezésében játszott szerepével.
- A Kőszegi Borbarátok Egyesülete az ünnepi felvonulást színesítő megjelenésével, városi borverseny, Márton-napi újbor kóstoló, Szent Donát-napi hegyi mise, János-napi borszentelés szervezésével.
- Európai Borlovagrend Kőszegi Legátusa a Szőlő Jövésének Könyve előtti tisztelgésével.
- Kőszeg Város Fúvószenekara az ünnepi közreműködésével.
- A Hajnalcsillag Néptáncegyüttes színpompás és fergeteges fellépésével.
- A Jurisics-vár Művelődési Központ és Várszínház a Szent György-napi események megtervezésével, szervezésével, marketing munkájával, technikai háttérének biztosításával, a megyei és a nemzetközi borverseny megrendezésével, a 3 napos szüreti fesztivál megszervezésével.
- A Kőszegi Városi Múzeum a Szőlő Jövésnek Könyve őrzésével és kiállításával.
- A Kőszegi Darabontok Egyesülete a Könyv díszgyenyruhás kíséretével az ünnepi felvonulás alatt és az ünnepségen való látványos fellépésükkel.
- Az Országos Meteorológiai Társaság Szombathelyi Csoportja a Szőlő és Klíma konferenciával.

A fenti – korántsem teljes – felsorolásból egyértelműen kitűnik az örökség melletti széles körű társadalmi támogatottság és ez a legfontosabb biztosítéka fennmaradásának, illetve megőrzésének.

5. A közösség részvétele a jelölésben és hozzájárulása a felterjesztéshez

5. a) A jelölési folyamat során a szövegezésben, már kész tanulmányok rendelkezésre bocsátásával, segédanyagok biztosításával egyének vettek részt. E téren a csoportok, közösségek nem nyertek szerepet a dolog természete miatt. Természetesen kialakult az egyénekből egy olyan kis „munkacsoport”, amely operatív módon irányította, illetve ténylegesen is elvégezte a feladatot. A jelölés anyagának alapjait Dr. Bariska István ny. főlevéltáros történésznek a kőszegi borról és a Szőlő Jövésnek Könyvéről írott tanulmányai

jelentették, illetve a szöveg összeállításában közreműködött Révész József múzeumigazgató, Kampits László borász, Básthy Béla alpolgármester, Pócza Zoltán Művelődési Központ igazgató, Dr. Illés Péter muzeológus, Láng József borász-elnök és Dr. Tóth László szervezési és humánpolitikai osztályvezető. A mellékelt fotókat Trifusz Péter, Pócza Zoltán és Németh Iván készítették, a szervezésben közreműködött Krizsovenszy Lajosné, a Városháza referense.

5. b) Az örökség-elem fenntartásában részt vevő, a 7. c) pontban felsoroltak a benyújtandó jelölési anyagot megkapták, céljával egyetértettek, ez a csatolt nyilatkozatokból kitűnik.

5. c) Az örökséghez való hozzáférés módját, szabályait két mellékelt dokumentum bizonyítja. Mindkettő Kőszeg Város Önkormányzata képviselő-testületének 88/2012. (V.31) határozatával került jóváhagyásra. Az egyik a város tulajdonát képező muzeális értékű vagyontárgyak – köztük a Szőlő Jövésnek Könyve – őrzéséről és használatáról szóló szabályzat, a másik pedig a Városi Múzeummal ezekre nézve kötött letéti szerződés.

6. Dokumentáció

6. a) *Az előírt dokumentumok csatolásra kerültek a szükséges mennyiségben, kiegészítve egy sajtó szemelvénnel.*

6. b) *A szerzői jogokról való lemondás*

A lemondó nyilatkozatok mellékletként kerülnek benyújtásra a biztosított nyomtatványokon.

6. c) *További források listája.*

- Bariska István – Bechtold István: A kőszegi bor 2001
copyright Bariska István és Bechtold István örököse Bechtold Mária
- Láng József: A kőszegi szőlőtermesztés története a filoxéravésztől napjainkig 2007
copyright Láng József
- Bariska István: A szabad királyi várossá válás ára 2000
copyright Bariska István

Kőszeg, 2013. április 24.

Huber László
polgármester